

Sygn. akt I ACa 264/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Hanna Małaniuk (spr.)
Sędziowie:	SA Małgorzata Gulczyńska SA Jan Futro
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Sylwia Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2013 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej w P.**

przeciwko **P. R.**

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. akt IX GC 289/12

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 5.400 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

Jan Futro Hanna Małaniuk Małgorzata Gulczyńska

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w P. w postępowaniu nakazowym wniósł o zasądzenie od pozwanego P. R. na swoją rzecz kwoty 219.822,47 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.11.2011 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania. Jako podstawę swoich roszczeń wskazał weksel własny wystawiony przez pozwanego na kwotę dochodzoną pozwem oraz fakt braku zapłaty sumy wekslowej przez pozwanego.

Sąd Okręgowy w Poznaniu uwzględnił w całości żądanie pozwu wydając nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Pozwany P. R. wniósł zarzuty domagając się uchylenia nakazu zapłaty w całości i oddalenia powództwa oraz zasądzenia od powoda zwrotu kosztów postępowania. Przede wszystkim domagał się rozliczenia sumy wekslowej ze wskazaniem

jakie wierzytelności i z jakiego stosunku prawnego zostały przez powoda w niej uwzględnione. Podniósł, że załączony do pozwu weksel został wystawiony przez pozwanego jako weksel niezupełny. Kwestionował nie tylko prawidłowość wyliczenia sumy wekslowej, ale przede wszystkim to, aby zaszły warunki do wypełnienia weksla na jakąkolwiek kwotę. Podniósł również, że powód przeniósł wszelkie przysługujące mu wierzytelności od pozwanego na rzecz (...) sp. z o.o. wobec czego tym bardziej nie przysługuje mu prawo do dochodzenia roszczeń na swoją rzecz.

W piśmie procesowym z dnia 23.04.2012 roku powód przyznał, że weksel dołączony do pozwu był pierwotnie wekslem In blanco wystawionym przez pozwanego na zabezpieczenie wierzytelności z umowy sprzedaży z dnia 4.12.2003 r. Jednocześnie przedstawił stosunek podstawowy jako należności wynikające ze sprzedaży towarów zamawianych przez pozwanego w ramach współpracy handlowej stron wynikającej z umowy franszysowej z 2008 r. oraz opłaty z tej umowy i wyliczenie sumy wekslowej dochodzonej w niniejszym postępowaniu powołując oraz dołączając odpisy 100 faktur VAT i dokumentów WZ oraz wyliczenie odsetek - na łączną kwotę dochodzona pozwem. Wskazał, że w dniu 6.10.2011 roku (...) sp. z o.o. dokonało na jego rzecz cesji zwrotnej wierzytelności.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy uchylił nakaz zapłaty w całości i powództwo oddalił oraz orzekł o kosztach postępowania. Podstawą tego rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne.

Strony w zakresie prowadzonych działalności gospodarczych utrzymywały ze sobą stosunki handlowe od 2002 r. Powód początkowo miał inną formę prawną i oznaczony był w umowie jako „firma (...)K. B.”. Najpierw funkcjonował jako spółka cywilna, później spółka jawna, następnie funkcjonował w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i ostatecznie przekształcił się w spółkę akcyjną.

W toku współpracy, zanim powstała (...) sp. z o.o., ale wielkość sprzedaży rosła, pozwany dla zabezpieczenia ewentualnych należności powoda z tytułu braku zapłaty za zakupiony towar, wystawił weksel In blanco wraz z deklaracją wekslową. Weksel ten został uzupełniony na kwotę 219.822,47 zł. Zgodnie z deklaracją wekslową remitentem weksla mieli być W. B., K. B. (2) i E. B.. Weksel miał zabezpieczać zapłatę za towary kupowane przez pozwanego do kwoty 40.000 zł z terminem zapłaty 14 dni. W ramach współpracy stron obowiązywał kredyt kupiecki i odroczone terminy płatności faktur. Oprócz tego strony zawierały między sobą inne umowy, np. pożyczki.

W dniu 5.12.2008 r. powód z pozwanym zawarli umowę franszysową, na podstawie której prowadzili dalszą współpracę. Pozwany jako franszysobiorca nabył prawo do korzystania ze znaku towarowego oraz zobowiązany był nabywać od powoda towary z oferty sprzedaży. Zgodnie z punktem 4.1 pozwany zobowiązany był do uiszczania opłaty sieciowej w terminie 21 dni od daty wystawienia faktury VAT za dany miesiąc z góry. Zgodnie z punktem 5.5 przedmiotowej umowy z dniem jej podpisania zastąpiła ona w całości postanowienia umowy o współpracy gospodarczej z dnia 18.11.2002 r. Pozwany nie wystawił nowego weksla na zabezpieczenie tej umowy. Strony nie prowadziły żadnych rozmów na temat pozostawienia dotychczasowego weksla jako zabezpieczenie nowej umowy. Z czasem pomiędzy nimi dochodziło do nieporozumień. W szczególności powód nie był zadowolony ze współpracy, gdyż uważał, że pozwany spóźnia się z płatnościami.

W ramach umowy franszysowej pozwany nabył od powoda między innymi towary o wartości 188.512,42 zł, co do których powód wystawił przedłożone do sprawy faktury VAT. wraz z dokumentami wydania towarów. Oprócz tego powód wystawił pozwanemu fakturę VAT na kwotę 1.845 zł z tytułu opłaty franszysowej za 3 kwartał 2011 r. i notę odsetkową.

Umową factoringu z dnia 9.11.2009 r. powód przelał na rzecz faktora, tj. (...) sp. z o.o. w W. wszystkie wierzytelności przysługujące mu min. od pozwanego. Dłużnik miał obowiązek uiszczać należności na wskazany rachunek bankowy (...) sp. z o.o. O przelewie został zawiadomiony. Ponadto na każdej fakturze oznaczony był rachunek bankowy faktora, na który pozwany miał uiszczać należności. W zawiadomieniu wskazano, że przelew wierzytelności może być odwołany wobec pozwanego tylko przez (...) sp. z o.o.

Pozwany na poczet należności objętych w/w fakturami wystawionymi przez powoda dokonał zapłaty przelewami bankowymi. Wpłaty były wykonywane w terminach wskazanych w fakturach oraz na rachunek bankowy (...) sp. z

o.o. Na dokumentach przelewu pozwany oznaczał numery faktur które spona lub okresy rozliczeniowe. Od 7.07.2011 r. do 5.09.2011 r. pozwany uiścił łącznie 193.281,53 zł. Powód nie złożył pozwanemu oświadczenia o zaliczeniu przedmiotowych wpłat na poczet innych zobowiązań. Przedstawił swoje rozliczenie dopiero w toku niniejszego postępowania przy piśmie z dnia 24.08.2012 r.

Powód podjął decyzję o wypowiedzeniu pozwanemu umowy franszyzowej w dniu 13.07.2011 r. ze skutkiem natychmiastowym, o czym zawiadomił pozwanego mailem. Strony prowadziły jednak jeszcze rozmowy odnośnie odnowienia współpracy, a powód do początku września 2011 r. sprzedawał jeszcze pozwanemu towary. Ostatecznie strony nie doszły do porozumienia i zakończyły współpracę handlową.

W okresie współpracy strony kontaktowały się przede wszystkim mailowo. Między innymi w okresie 1-2.09.2011 r. przedstawiciele stron korespondowali mailowo na temat bieżących wpłat i rozliczeń najstarszych faktur. Ze strony pozwanego wskazywane były konkretne należności podlegające zaspokojeniu oraz zadawane były pytania w sprawie rozliczenia najstarszych faktur i zastrzeżenia dotyczące prawidłowości działania systemu rozliczeniowego. Strona powodowa w wyniku tej korespondencji stwierdziła, że powinna zaliczyć wpłaty na najstarsze należności.

Przy piśmie procesowym z dnia 24.07.2012 r. powód przedstawił wyliczenie własne na poczet czego zaliczył wpłaty pozwanego z okresu, co do którego pozwany przedstawił dowody zapłaty. Przedstawił również inne zestawienia dotyczące nierozliczonych według niego transakcji, zamówień. Pozwany nie zgodził się z tymi twierdzeniami, zaprzeczył, aby posiadał u powoda jakiegokolwiek zobowiązania i zaległe płatności.

Dokonując oceny zgromadzanego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy wskazał, że szereg dowodów zawnioskowanych przez powoda, zostało zgłoszonych z naruszeniem terminów wskazanych w art. 495 § 3 k.p.c. oraz art. 479¹² § 1 k.p.c. w stanie prawnym obowiązującym w chwili wytoczenia powództwa, tj. do 3.05.2012 r. W zarzutach pozwany przedstawił szeroko swoje twierdzenia i zarzuty i jednoznacznie domagał się rozliczenia sumy wekslowej. Powód powinien i mógł na te okoliczności powołać i przedstawić wszystkie znane sobie twierdzenia i dowody. Wobec faktu, że znana była mu treść zapisów na dowodach wpłat dokonywanych przez pozwanego (dotyczyły należności z faktur których dotyczy pozw), znana mu była treść korespondencji mailowej oraz osoby świadków (osób uczestniczących w czynnościach) jak i sposób rozliczenia w księgowości powoda przedmiotowych wpłat, powód powinien i mógł powołać wszystkie te okoliczności już w piśmie procesowym będącym odpowiedzią na zarzuty od nakazu zapłaty (w tym dotyczące tego w jaki sposób powód dokonał zaksięgowania wpłat). Późniejsze twierdzenia i dowody Sąd uznał za spóźnione. Pomimo tego, zaliczył w poczet materiału dowodowego materiały przedstawione przez powoda przy dalszych pismach procesowych biorąc pod uwagę, że nie przedłuży to postępowania

Wobec powyższych ustaleń Sąd Okręgowy uznał żądanie powoda za bezzasadne i uchylając w trybie art. 496 kpc nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym oddalił powództwo w całości. Wskazał, że pozwany w zarzutach kwestionował prawidłowość wypełnienia weksła, domagał się przedstawienia rozliczenia sumy wekslowej oraz wyjaśnienia sprawy na gruncie stosunku podstawowego. W sytuacji kiedy posiadaczem weksła własnego jest jego remitent - dłużnik może bowiem powoływać się na stosunek podstawowy leżący u podstawy wystawienia weksła (art. 10 ustawy z dnia 28.04.1936 r. prawo wekslowe- dalej pr.w.). Takie uprawnienia przysługują dłużnikowi wekslowemu również na podstawie art. 921¹³ kc. W takiej sytuacji powód miał obowiązek przedstawić rozliczenie sumy wekslowej oraz stosunek podstawowy, z którego zobowiązanie wekslowe wyniknęło. W przypadku zakwestionowania prawidłowości uzupełnienia weksła in blanco wierzyciel ma bowiem obowiązek wskazać, z jakiego tytułu domaga się zapłaty oraz przedstawić stosowne wyliczenie.

Zobowiązanie opisane przez powoda jako stosunek podstawowy wynika z umowy stron z dnia 5.12.2008 r. nazwanej umową franszyzową. Powód przelał na rzecz (...) sp. z o.o. umową factoringową wszystkie wierzytelności jakie w okresie obowiązywania tej umowy przysługiwać miały od pozwanego (art. 509 § 1 kc.). O tym przelewie pozwany został zawiadomiony, jak również wskazano mu rachunek bankowy na jaki ma obowiązek dokonywać wpłat. W okresie dokonywania przez pozwanego wpłat zgodnie z przedstawionymi dowodami przelewów (tj. w okresie lipca, sierpnia i września 2011 r.), to (...) sp. z o.o. był wierzycielem w stosunku do pozwanego. Zgodnie zaś z art. 509

§ 2 k.c. wraz z wierzitelnością przechodzà na nabywcê wszelkie zwiàzane z nià prawa. Dlatego nie mo¿na uznaç za skuteczne oœwiadczeñ wymienianych w korespondencji mailowej pomiêdzy pozwanym lub jego pracownikiem a osobami pracujàcymi dla powoda, co do sposobu rozliczeñ wpłat wykonywanych przez pozwanego, skoro w tym okresie powód nie posiadał statusu wierzyciela wobec pozwanego. Zdaniem Sàdu Okrêgowego z przedstawionej przez pozwanego korespondencji mailowej nie mo¿na tak¿e oceniç w taki sposób, ¿e pozwany zło¿ył w niej oœwiadczenie i¿ domaga siê innego zaliczania dokonywanych wpłat ni¿ wskazał na dokumentach przelewów bankowych. Pozwany przy spełnianiu œwiadczenia wskazywał, który dłu¿ chce zaspokoiç. Na wiêkszoœci dowodów przelewów oznaczone sà konkretne numery faktur VAT – objête roszczeniem dochodzonym w niniejszym postêpowaniu. Na pozostałych dowodach przelewów bankowych spełniane œwiadczenia oznaczone sà z podaniem dat lub okresów ich powstania. Zsumowanie wszystkich wpłat przewy¿sza nawet kwotê nale¿noœci głuwniej dochodzonej niniejszym pozwem.

Ponadto powód niezasadnie domagał siê zapłaty w kwocie 1845,00 zł z tytułu opłaty franczyzowej za 3 kwartał 2011 r. Pozwany jednoznacznie wskazał bowiem, ¿e uznał za skuteczne wypowiedzenie przez powoda umowy franszyzowej dokonanej mailowo w dniu 13.07.2011 r. Powód, nie zaprzeczył ¿e zło¿ył takie oœwiadczenie. Twierdził jedynie, i¿ pomimo tego, na skutek prósb pozwanego, umowa była nadal wykonywana do wrzeœnia 2011 r. Zgodnie z punktem 2.2 umowy z 5.12.2008 r. zawartej pomiêdzy stronami powód mià prawo wypowiedzieç umowê bez zachowania okresu wypowiedzenia, jednak¿e wówczas obowiàzek uiszczania opłaty koñczył siê z chwilà dojœcia oœwiadczenia o wypowiedzeniu do pozwanego, co wynika załącznika nr 7, do którego odsyła punkt 4.1. umowy stron. Niezale¿nie jednak od tego, czy wypowiedzenie umowy było skuteczne, powód do dokumentów przedło¿onych w sprawie nie dołączył załącznika nr 7, ani nie przedstawił ¿adnego innego dowodu, z którego wynikałaby wysokoœç opłaty sieciowej. W tym stanie rzeczy, wobec zaprzeczenia pozwanego, ¿e jest zobowiàzany do uiszczenia zapłaty opłaty sieciowej objêtej fakturà VAT nr (...), Sàd Okrêgowy uznał, ¿e powód nie wykazał roszczenia w tej czêœci ani co do zasady, ani co do wysokoœci.

W konsekwencji Sàd Okrêgowy wskazał, ¿e w oparciu o wskazany przez powoda stosunek podstawowy, jego ¿adanie okazało siê bezzasadne w całości, w szczególnoœci wobec spełnienia œwiadczenia przez pozwanego. Poniewa¿ pozwany nie spóźniàł siê ze spełnieniem œwiadczeñ, tym samym, bioràc pod uwagê treœç art. 481 § 1 i 2 k.c., powodowi nie sà równie¿ nale¿ne odsetki ustawowe ani te skapitalizowane w kwocie 30.293,67 zł objête notà odsetkowà i doliczone do wartoœci przedmiotu sporu, ani dalsze odsetki za opóźnienie.

Ponadto Sàd I instancji stanàł na stanowisku, ¿e weksel został wypełniony niezgodnie z porozumieniem wekslowym. Był on bowiem wystawiony na zabezpieczenie roszczeñ z tytułu współpracy stron przed zawarciem umowy franszyzowej z dnia 5.12.2008 r. Na czas zawarcia porozumienia wekslowego nie istniał powód w aktualnej formie prawnej. W porozumieniu nie jest nawet okreœlona ¿adna forma prawna przedsiêbiorcy oznaczonego jako: K. - W. B., K. B. (2), E. B., co nale¿y rozumieç, ¿e remitentami były osoby fizyczne. Powód nie przedstawił w sprawie ¿adnego dokumentu, z którego wynikałoby przejœcie na niego uprawnieñ z weksla. Nadto, z treœci punktu 5.5 umowy franczyzowej z dnia 5.12.2008 r. wynika, ¿e umowa ta z dniem jej podpisania zastêpuje w całości postanowienia umowy o współpracy gospodarczej zawartej pomiêdzy stronami w dniu 18.11.2002 r. Tym samym z tà datà poprzednia umowa wygasła, a wraz z nià zabezpieczenia do niej udzielone, chyba ¿e dotyczyłyby dłu¿u powstałego wczeœniej. W przedmiocie zaliczenia weksla na zabezpieczenie roszczeñ powoda z umowy z dnia 5.12.2008 r., strony nie prowadziły ¿adnych rozmów. Pozwany nawet nie został poinformowany przez powoda o takiej mo¿liwoœci. Była to jedynie jednostronna decyzja powoda u niego praktykowana. Zdaniem Sàdu I instancji takie działania nie sà prawidłowe i nie mogà byç skuteczne wobec zawartego na piœmie porozumienia wekslowego. Tym samym uznał, ¿e roszczenie którego faktycznie dochodził powód w niniejszym postêpowaniu, nie stanowi w rzeczywistoœci stosunku podstawowego z weksla.

O kosztach sàd orzekł na podstawie art. 98 § 1 - 4 k.p.c.

W apelacji od tego wyroku powód zaskar¿ył go w całości domagajàc siê jego zmiany poprzez uwzglêdnienie powództwa i zasàdzenia na jego rzecz zwrotu kosztów postêpowania. Orzeczeniu Sàdu Okrêgowego zarzucił:

- naruszenie art. 495 § 3 k.p.c. oraz art. 479¹² k.p.c. poprzez przyjęcie, że twierdzenia i wnioski dowodowe powódki zgłoszone w pismach innych niż odpowiedź na zarzuty są spóźnione,
- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że pozwany nie żądał zaksięgowania wpłaty z dokonanych przelewów na należności inne niż wynika to z treści przelewów, a powódka nie dokonała skutecznego przeksięgowania, gdyż nie była do tego uprawniona, które to ustalenia są sprzeczne ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, z umową faktoringu, z której wynika, że powódka była uprawniona przez faktora do przeksięgowania wpłat pozwanego,
- naruszenie art. 10 Prawa wekslowego poprzez przyjęcie, że wesel został wypełniony niezgodnie z porozumieniem wekslowym.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd Okręgowy prawidłowo oddalił żądanie powoda jednak w zbyt szerokim zakresie poczynił ustalenia faktyczne i odniósł się do nich stosując przepisy prawa materialnego, pomijając treść art.479⁴ par.2 kpc w brzmieniu obowiązującym przed zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 16 września 2011 o zmianie ustawy kodeks postępowania cywilnego i innych ustaw .

Z uwagi na strony niniejszego postępowania będące przedsiębiorcami, sprawa ma charakter sprawy gospodarczej a uwzględniając datę wpływu pozwu –2 grudnia 2011 roku a więc przed dniem 3 maja 2012 roku, toczy się według przepisów dotyczących postępowania odrębnego w sprawach gospodarczych. W postępowaniu tym wyłączona została możliwość dokonywania zmian przedmiotowych powództwa.

Wyżej powołany przepis stanowi, że w toku postępowania nie można występować z nowymi roszczeniami zamiast lub obok dotychczasowych, a kwestią wymagającą wykładni jest ,co należy rozumieć przez wystąpienie z nowymi roszczeniami.

Roszczenie dochodzone w sprawie określa powód w pozwie przy czym przedmiot żądania określa oprócz treści żądania podstawa faktyczna wskazana w uzasadnieniu pozwu. Sąd jest związany wskazaną w pozwie podstawą faktyczną powództwa. Wydanie rozstrzygnięcia na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda oznacza orzeczenie co do przedmiotu ,który nie był objęty żądaniem. Zgodnie z art. 187 kpc pozew winien zawierać dokładne sprecyzowanie żądania oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających to żądanie. Wskazane okoliczności faktyczne roszczenia są bowiem podstawą faktyczną uzasadniającą zastosowanie abstrakcyjnej normy prawnej a proces stosowania prawa polega na porównaniu ustalonego stanu faktycznego ze stanem faktycznym podanym w hipotezie określonej normy prawnej.

Relacje zachodzące między stronami procesu sądowego mogą być tak różnorodne i skomplikowane a roszczenia z nich wypływające mogą mieć podstawę w różnych przepisach prawa, toteż obowiązkiem powoda jest tak precyzyjne określenie podstawy faktycznej żądania by można było jednoznacznie określić jego podstawę prawną. Jest to też konieczne dla podjęcia przez pozwanego odpowiedniej obrony a dla sądu określenia granic rozstrzygania sprawy/ por.wyroki SN z dnia 18.III.2005,IICK 556/04,11.XII.2009,VCSK 180/09,,1.IV.2011, IIICKSK 220/10/.

Zakaz zmian przedmiotowych ustanowionych w przepisie art. 479⁴ kpc nie obejmuje możliwości wystąpienia z nowym roszczeniem zamiast lub obok dotychczasowego tylko wówczas ,gdy powód na skutek zmiany okoliczności sprawy żąda zamiast pierwotnego przedmiotu sporu jego wartości lub innego przedmiotu. Chodzi przy tym o sytuacje gdy okazuje się ,że np. przedmiot świadczenia uległ zniszczeniu lub utracił dla powoda znaczenie gospodarcze. Generalnie chodzi tu o okoliczności ,które w momencie wytaczania powództwa nie były powodowi znane i przy zachowaniu należytej staranności nie mógł ich przewidzieć.

Wspomnieć też trzeba ,że w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że przedmiotową zmianą powództwa są wszystkie czynności, które prowadzą do zmiany ilościowej czy jakościowej żądania a także wskazanie na inną materialno prawną podstawę dochodzonego roszczenia przy zachowaniu tożsamego brzmienia żądania procesowego/ por. np. wyrok SN z 29.I.2009,„VCSK 282/08; 19.XI.1998,IIICKN 32/98, 19.XII.2007,VCSK 301/07/.

Przedstawienie powyższych uwag było konieczne w sytuacji ,gdy w rozpoznawanej sprawie powód wnosząc pozew opierał roszczenie jedynie na wekslu i składając weksel będący w jego posiadaniu domagał się zasądzenia kwoty 219.822,47 zł z odsetkami . W uzasadnieniu pozwu wskazywał na brak spełnienia przez pozwanego świadczenia – wykupu weksla z jego wystawienia a jako podstawę prawną żądania powoływał art. 101 pkt.2 prawa wekslowego w odniesieniu do żądania głównego i art. 481 kc w odniesieniu do ustawowych odsetek/k .1-3 akt/. W zarzutach od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym, pozwany domagał się uchylecia nakazu i oddalenia powództwa. Zaprzeczał by powód był jego wierzycielem, by zachodziły podstawy do wypełnienia przez powoda weksla in blanco, powoływał się na jego niezgodność z porozumieniem wekslowym i wskazywał na różnorodne stosunki prawne łączące strony/ umowa sprzedaży, franszyzy, pożyczka/ i niemożność odniesienia się do treści weksla wobec niewskazania przez powoda stanu faktycznego będącego podstawą wypełnienia weksla.

Powód w odpowiedzi na zarzuty podał, że strony łączyła umowa franszyzy i z tytułu jej niewykonania pozwany winien zapłacić mu kwotę dochodzoną pozwem. Wskazał też 100 faktur dotyczących należności ,będących przedmiotem sporu /k.170-172/.

W tej sytuacji uznać należy ,że powód w sposób niedopuszczalny wystąpił z nowym roszczeniem ,wskazując odmienną podstawę faktyczną żądania. Nie ulega wątpliwości ,że naruszył przepis art. 479⁴ par.2 kpc bowiem nastąpiła zmiana przedmiotowa powództwa ,niedopuszczalna z uwagi na odrębny tryb postępowania gospodarczego.

Powód winien już w pozwie wskazać kilka podstaw faktycznych roszczenia – abstrakcyjne wekslowe i oparte na stosunku umownym, dochodząc zasądzenia spornej kwoty .Skoro tego nie uczynił redagując pozew, pozbawił się możliwości dowodzenia zasadności żądania opartego na stosunku kontraktowym. Treść pozwu jest jednoznaczna i nie może prowadzić do odmiennych wniosków. Stanowiska tego nie zmienia fakt, że sprawa została rozpoznana w postępowaniu nakazowym z uwagi na treść art.479^{1a} kpc oraz art.495 par.2 kpc.

Według niekwestionowanego stanowiska piśmiennictwa i judykatury, w przypadku gdy na skutek niedozwolonej zmiany jakościowej żądania i jego podstawy zostaje zerwany związek między procesem poprzednim a obecnym, nowe roszczenie nie podlega rozpoznaniu ani wyłączeniu do osobnego postępowania. Sąd powinien rozpoznać jedynie zgłoszone pierwotnie żądanie.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy uczynił to ,co wynika z wyżej przedstawionych ustaleń faktycznych i rozważań prawnych Sądu Okręgowego. Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne fakty i wywiedzione zeń wnioski prawne w zakresie roszczenia powoda opartego na wekslu.

Apelujący kwestionuje rozstrzygnięcie zarzucając naruszenie prawa materialnego – art. 10 prawa wekslowego i polemizuje z ustaleniami Sądu Okręgowego co do osoby uprawnionej do wypełnienia weksla. Twierdzeń tych nie można uznać za zasadne analizując treść porozumienia wekslowego. Ponieważ niesporne było, że weksel załączony do pozwu był wystawiony In blanco istotne znaczenie ma deklaracja wekslowa precyzująca sposób wypełnienia weksla, wysokość zabezpieczenia, osobę uprawnioną do realizacji weksla. Trafnie ustalił Sąd Okręgowy że uprawnione do wypełnienia weksla są osoby fizyczne wymienione w porozumieniu ,prowadzące jako przedsiębiorcy działalność pod firmą (...). Tymczasem powód dochodząc praw z weksla jest zupełnie innym podmiotem prawnym – spółką akcyjną. Zatem na jego rzecz nie może być zasądzone roszczenie z weksla. Wprawdzie możliwe jest przeniesienie praw z weksla na inne osoby ,najczęściej przez indos czy cesję ,jednak powód nie wykazał by takie czynności nastąpiły i by nabył uprawnienia . Już to wystarcza do oddalenia żądania zapłaty opartego na złożonym wekslu ,jednak są i inne przyczyny.

Nie ma zgodności co do sumy wekslowej opisanej na porozumieniu a treścią dołączonego weksla bowiem wskazana na nim kwota wielokrotnie przekracza kwotę pierwotnie określoną.

Zarzut naruszenia art. 10 ustawy Prawo wekslowe okazał się bezpodstawny.

Ubocznie wskazać można na słuszność zarzutu prekluzji dowodowej wobec spóźnionego zgłoszenia twierdzeń i wniosków dowodowych przez powoda. Sąd Okręgowy trafnie przyjął, że ostatnim terminem do złożenia takich twierdzeń była odpowiedź na zarzuty z dnia 23 kwietnia 2012 roku. Tymczasem powód uczynił to znacznie później bowiem w piśmie procesowym z dnia 18 maja 2012 roku. Już przed wytoczeniem powództwa powód wiedział, że spór koncentruje się na rozliczeniu poszczególnych wpłat pieniężnych dokonanych przez pozwanego w ostatnim okresie współpracy i zarachowaniu ich przez powoda na poczet innych należności. Winien był twierdzenia tego tyczące zawrzeć w pozwie a najpóźniej w odpowiedzi na zarzuty pozwanego. Dlatego spotkał się ze strony sądu z zarzutem spóźnionego działania ,niedopuszczalnego w świetle obowiązującej zasady prekluzji dowodowej.

Uznając niezasadność zarzutów apelacyjnych Sąd Apelacyjny oddalił wniesiony środek odwoławczy/ art. 385 kpc. O kosztach orzeczono zgodnie z art. 98 kpc i rozp.Min. Sprawiedliwości z 28.IX.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych .

Jan Futro Hanna Małaniuk Małgorzata Gulczyńska